

Bij Beers geen dag spijt van 'hertjes in de wei'

De familie Beers is nagenoeg overgeschakeld op Jerseys. De 'hertjes in de wei', zoals een collega ze noemde, zijn een blijvertje.

Door René Stevens

Het blijft een bijzonder gezicht: een stal vol met Jerseys. Ze zijn klein en hebben allemaal bijna dezelfde bruine kleur. Bij de familie Beers zijn ze er sinds zo'n vijf jaar. "Met het fosfaatstelsel moesten we koeien inleveren en een deel van het jongvee liep al bij een opfokker", vertelt Mark Beers, die het bedrijf samen met zijn ouders runt. Aangezien vader René vanuit het verleden ervaring had met Jerseys, is gekeken hoe die passen. "Dankzij minder fosfaat per koe en hogere gehalten konden we alle dieren op het bedrijf houden en toch evenveel kilo's vet en eiwit afleveren."

Inmiddels staat de Jersey in een wat bredere belangstelling en zijn meer bedrijven overgeschakeld. Daarbij speelt onder andere het efficiënt voerverbruik een rol. "Een derde minder melk, een derde minder voer en een derde minder mest. Maar een derde meer melkgeld", vat René het

FOTOS: LEX SALVERA

Bij de geboorte wegen de kalveren 15 tot 20 kilo. De eenlingboxen zijn dichtgemaakt om te voorkomen dat ze eruit springen.

kort samen. Desondanks herinnert hij zich de reacties van sommige collega's destijds. "Dan krijgen jullie van die herten in de wei, kreeg ik te horen."

Met de sterk oplopende mestkosten wordt het mestargument steeds belangrijker, ook voor Beers in een gebied met veel akkerbouw. Mede dankzij een BEX-

voordeel hoeven ze 700 kuub minder af te voeren, maar een deel moet nog weg.

Aanpassingen gedaan

De eerste stap om over te stappen werd gezet door Holstein-Friesian (HF)-koeien te insemineren met Jersey-stieren. Daarnaast zijn groepsgewijs koppels zuivere Jerseys uit Denemarken geïmporteerd. Inmiddels is de veestapel nagenoeg helemaal Jersey.

Een lange overgangssituatie van het ene naar het andere ras is niet ideaal, omdat de maatvoering voor beide niet optimaal is; maar om voldoende cashflow te behouden, was het wel aantrekkelijk. "We hadden een goed doorgerekend plan met economische voordelen, maar de bank wilde niets. Ze zagen alleen dat de kostprijs per liter melk zou stijgen, maar niet dat de melkopbrengsten ook hoger zijn."

De totale melkplaspas daalde namelijk van zo'n 1,9 miljoen kilo naar 1,6 miljoen, maar daar staat wel een hogere melkprijs van gemiddeld 13 cent per kilo melk tegenover.

Melkveebedrijf Beers in Zuidermeer (N.-H.)

Mark (33, links) Beers runt samen met zijn ouders René en Ria het melkveebedrijf. Zijn vrouw Marissa werkt buiten het bedrijf.

Bedrijfsgegevens

250
melk- en kalfskoeien

120
stuks jongvee

111
hectare grond in gebruik

6.400
kilo melk per koe

De afgelopen jaren zijn de Holsteins vervangen door Jerseys. Inmiddels is bijna de hele veestapel van Jersey-bloed.

In de tussentijd is in de stal een aantal aanpassingen gedaan. De ligboxen zijn korter en smaller gemaakt en er is een kleiner voerhek geplaatst. Verder zijn in de melkstal de vreetplekken een halve meter naar achteren verplaatst. Ook de hoogte van de Jerseys is anders, maar dat is met de beweegbare vloer opgelost.

Kalveren zijn gevoeliger

Na enkele jaren ervaring bevalt het werken met de Jerseys prima. Qua gedrag zitten

ze wel anders in elkaar. René: "Niet jagen, maar vragen." Het gaat dan niet sjokkend maar in een draf. Ook zijn ze opvallend taai en volhoudend. Een Holstein zou nog wel eens achter kunnen blijven als ze moeilijk kan lopen, een Jersey gaat altijd met het koppel mee.

De grootste uitdaging zit in de jongvee-opfok. De kalveren wegen amper 15 tot 20 kilo bij de geboorte. In de paar jaar oude jongveestal zijn het maar kleine kalfjes in die grote eenlingboxen. Om te voorkomen

dat ze via de drinkopening aan de voorkant eruit springen, is die opening met strotouwen dichtgemaakt.

Het mag geen verrassing zijn dat deze kleine kalveren gevoeliger en kwetsbaarder zijn dan Holsteins. "Je moet er echt bovenop zitten." Daarom is de werkstrategie dusdanig aangepast dat één persoon twee keer per dag de volle aandacht aan de opfok kan besteden.

Net als op veel andere Jersey-bedrijven wordt met gesekest sperma met betere

5,86%

vet

4,13%

eiwit

20%

jaarlijkse vervanging

Op het ondereind van de veestapel wordt een Belgisch Witblauwe stier gezet. Zodoende zijn de gewichten en prijzen een stuk acceptabeler.

'Een derde minder melk, een derde minder voer en een derde minder mest. Maar een derde meer melkgeld'

tweedekalves en oudere vaarzen gefokt. Op de rest komt een Belgische Witblauwstier. Dat doet de gewichten goed: kalveren wegen bij afleveren 45 tot 50 kilo op een leeftijd van drie weken. Opvallend genoeg is het bij de geboorte geen probleem voor die kleine koetjes. De vervanging ligt rond de 20% maar zal naar verwachting dalen bij 100% Jersey.

Dankzij deze aanpak brengen de kalveren nog een mooie cent op. Feit is wel dat de post omzet en aanwas een stuk lager

ligt, ook omdat de slachtkoeien minder wegen en dus minder opbrengen. "We moeten het niet hebben van de vee-opbrengsten, maar van de melkopbrengsten. Die komen elke dag terug."

Behoud van gehalten

Met ruim vijf jaar ervaring heeft de familie Beers goed met de Jerseys leren werken en willen ze niet meer terug. Komende jaren ligt de focus op het verhogen van de productie, met behoud van gehalten. Met fokkerij

is mogelijk nog wat haalbaar en het rantsoen blijft een kwestie van optimaliseren.

Ze kunnen daarbij ook terugvallen op steeds meer praktijkkennis over het houden van Jerseys onder Nederlandse omstandigheden. Sinds de overgang naar Jerseys zijn Mark en Marissa actief binnen een Jersey-studiegroep waarmee ze veel ervaring uitwisselen. En de andere collega's? René: "Er is steeds meer interesse en mensen zijn nieuwgierig. Naar die hertjes in de wei." ■

In verband met de kleine koeien zijn in de melkstal de voerbakken een halve meter verplaatst.

De koeien vreten 19,5 kilo droge stof, tegenover 24 kilo vroeger door de Holsteins. Daarvan is 6,5 tot 7 kilo krachtvoer.